

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, <http://arnika.org>
 Kampaň Budoucnost bez jedů, <http://bezjedu.arnika.org>
 Vedoucí kampaně RNDr. Jindřich Petrlík, 603 582 984, jindrich.petrik@arnika.org
 Tisková mluvčí Arniky Zora Kasiková, 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Zlínský kraj (hlášení za rok 2007)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2006 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce. **Do součtů v tabulkách nejsou započtena množství látek odhlášených do IRZ pod hodnotou ohlašovacích prahů.**

Tabulka 1 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Látky ethylenoxid a azbest byly hlášeny pouze jako přenos v odpadech, proto se do této tabulky nepromítly.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	7938,9	↓
2.	Teplárna Otrokovice, a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	129,8	↓
3.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	98,9	↓
4.	Atel Energetika Zlín, s.r.o.	Teplárna Zlín	Zlín	74,8	~
5.	Fatra, a.s.	Fatra - provozovna Napajedla	Napajedla	13,0	-
6.	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	ČOV Kroměříž	Kroměříž	7,6	-

Tabulka 2 – rakovinotvorné, možná či pravděpodobně rakovinotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových **únicích** do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexychlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	58007,7	↑
2.	Kurt O. John, spol. s r.o.	Kurt O. John, spol. s r.o.	Březůvky	16680,0	↓
3.	HOBAS CZ spol. s r.o.	HOBAS CZ spol. s r.o.	Uherské Hradiště	11860,0	↑
4.	PUR-PLASTICS s.r.o.	PUR-PLASTICS s.r.o.	Otrokovice	11703,0	↓
5.	KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	Zlín	8433,0	↑
6.	Groz-Beckert Czech s.r.o.	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	8172,0	↑
7.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	7946,0	↑
8.	TEiKO spol.s r.o.	TEiKO spol. s r.o.	Spytihněv	5085,0	↑
9.	Radomír Trecha - Compact	Radomír Trecha	Otrokovice	3087,0	↓
10.	EPUZ, spol. s r.o.	EPUZ, spol. s r.o. - laminovna	Otrokovice	2586,6	↓

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v Zlínském kraji v roce 2007 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého** Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexychlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý (pozn.: zahrnutý až v tabulce č. 6), pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Val. Meziříčí	8028,1	↓
2.	Fatra, a.s.	Fatra - provozovna Chropyně	Chropyně	715,0	↑
3.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	129,8	↓
4.	TOMA, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	102,5	↓
5.	Atel Energetika Zlín, s.r.o.	Atel - Teplárna Zlín	Zlín	74,8	~
6.	Fatra, a.s.	Fatra - provozovna Napajedla	Napajedla	13,0	-
7.	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	Čistírna odpadních vod Kroměříž	Kroměříž	9,1	-
8.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Brod	Uherský Brod	2,4	-

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ v roce 2008. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.** Ve zlínském kraji ohlásil za rok 2007 pouze jeden provoz úniky trichlorethylenu, což je také jediná mutagenní látka, která se v hlášeních z tohoto kraje v IRZ objevila.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	KOMPONENTY, a.s. ZLÍN	Zlín	2093,0	-

Tabulka 5 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2007 (<http://www.irz.cz>). Údaje jsou v tunách. Koeficienty přepočtu na potenciál přispívat ke skleníkovému efektu pro jednotlivé plyny jsou: pro oxid uhličitý = 1, pro oxid dusný = 310, pro metan = 21 a pro fluorid sírový = 22200.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	Teplárna Otrokovice, a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	448832,0	↑
2.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	312531,5	↓
3.	Atel Energetika Zlín, s.r.o.	Atel - Teplárna Zlín	Zlín	286100,0	~

Tabulka 6 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2007 v Zlínském kraji nejvíce plynů způsobujících kyselé srážky (*amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku*):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	3210,8	~
2.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Val.Meziříčí	1749,8	↓
3.	Atel Energetika Zlín s.r.o.	Atel - Teplárna Zlín	Zlín	1572,0	↓
4.	CS CABOT, spol. s r.o.	CS CABOT	Val.Meziříčí	201,0	↓
5.	CTZ	CTZ s.r.o. - Kotelna na tuhá paliva	Uh. Hradiště	155,2	↓
6.	SZP Těšnovice a.s.	SZP Těšnovice a.s.	Kroměříž	123,2	↓
7.	Zemědělská akciová společnost Nivnice	Zemědělská akciová společnost Nivnice	Nivnice	58,4	~
8.	DOUBRAVA, spol. s r.o.	Farma Zahnašovice - chov prasat	Holešov	35,6	-
9.	Agroječmínek s.r.o.	Experimentální závod Chropyně	Chropyně	33,3	~
10.	Ing. Miloslav Šlesinger	Chov prasat Jestřabice	Koryčany	25,0	↑

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2007 v Zlínském kraji do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy** (*1,1,2,2-tetrachlorethanu, arzenu, atrazinu, diuronu, endosulfanu, chlordanu, chlordeconu, chlorfenvinfosu, chlorpyrifosu, chromu, isodrin, isoproturon, kadmia, mirexu, naftalenu, niklu, nonylfenolu a nonylfenoletoxylátů, olova, organické sloučeniny cínu, rtuti, polyaromatických uhlovodíků, simazinu, toxafenu, tributylcínu a sloučenin, trifenylocínu a sloučenin, trifluralinu, zinku, mědi*, v případě těžkých kovů včetně jejich sloučenin).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Val. Meziříčí	651,8	~
2.	TOMA, a.s	ČOV Otrokovice	Otrokovice	426,4	↓
3.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Brod	Uherský Brod	59,0	-
4.	MESIT reality, s.r.o.	MESIT reality	Uh. Hradiště	24,0	-
5.	Fatra, a.s.	Fatra - provozovna Napajedla	Napajedla	13,0	-
6.	Teplárna Otrokovice, a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	12,3	↓
7.	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	ČOV Kroměříž	Kroměříž	9,1	-

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2007 v Zlínském kraji vypustily v emisích do ovzduší a do vody nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Val. Meziříčí	22,2	↑
2.	TOMA, a.s	ČOV Otrokovice	Otrokovice	3,6	↓
3.	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	Čistírna odpadních vod Kroměříž	Kroměříž	1,5	-

Tabulka 9 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2007 v Zlínském kraji vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	Val. Meziříčí	59,2	↓
2.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	35,3	↓
3.	TOMA, a.s	ČOV Otrokovice	Otrokovice	3,6	↓
4.	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	Čistírna odpadních vod Kroměříž	Kroměříž	1,5	↓

Tabulka 10 – styren

Pořadí provozoven v Zlínském kraji podle množství **styrenu** v celkových **únicích** do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2007 (<http://www.irz.cz>).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látky v kg	Trend
1.	HOBAS CZ spol. s r.o.	HOBAS CZ spol. s r.o.	Uherské Hradiště	11860,0	↑
2.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	7946,0	↑
3.	TEiKO spol.s r.o.	TEiKO spol. s r.o.	Spytihněv	5085,0	↑
4.	Radomír Trecha - Compact	Radomír Trecha	Otrokovice	3087,0	↓
5.	EPUZ, spol. s r.o.	EPUZ, spol. s r.o. - laminovna	Otrokovice	2586,6	↓
6.	BROLA, spol. s r.o.	BROLA, spol. s r.o.	Zlín	2350,0	↓
7.	BKP GROUP, a.s.	BKP GROUP, a.s.	Uherský Brod	1930,0	↑
8.	LAM - PLAST, spol. s r. o.	LAM - PLAST, spol. s r. o.	Střížovice	1403,0	↑
9.	FORM, spol.s r.o.	Laminovna Střelná	Horní Lideč	1356,0	↓
10.	PROMET FOUNDRY	provozovna slévárna Vsetín	Vsetín	709,0	↑

Tabulka 11 - dichlormethan

Tyto průmyslové provozy ve Zlínském kraji v roce 2007 vypustily do ovzduší nejvíce **dichlormethanu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Látka v kg	Trend
1.	Kurt O. John, s.r.o.	Kurt O. John, s.r.o.	Březůvky	14000	↓
2.	Pur-Plastics, s.r.o.	Pur-Plastics, s.r.o.	Otrokovice	9072	↓
3.	Komponenty, a.s. Zlín	Komponenty, a.s. Zlín	Zlín	6340	↑
4.	Termolux, s.r.o.	Termolux, s.r.o.	Valašské Meziříčí	1635	↓

Tabulka 12 - kyanidy

Tento průmyslový provoz v Zlínském kraji v roce 2007 vypustil do vody nejvíce **kyanidů**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	DEZA, a.s., Valašské Meziříčí	DEZA, Valašské Meziříčí	Val. Meziříčí	610,1	~
2.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Brod	Uherský Brod	59	-

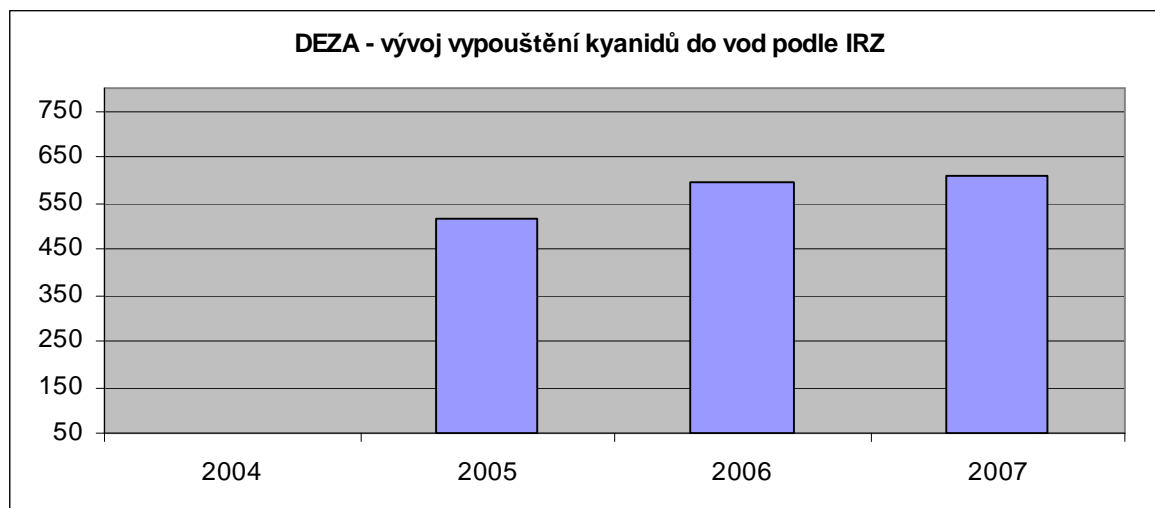
Přehled o zbývajících chemických látkách a jejich skupinách:

V IRZ nejsou za rok 2007 ohlášeny od žádného provozu ve Zlínském kraji v množství nad ohlašovacími prahy následující Arnikou sledované látky a jejich skupiny:

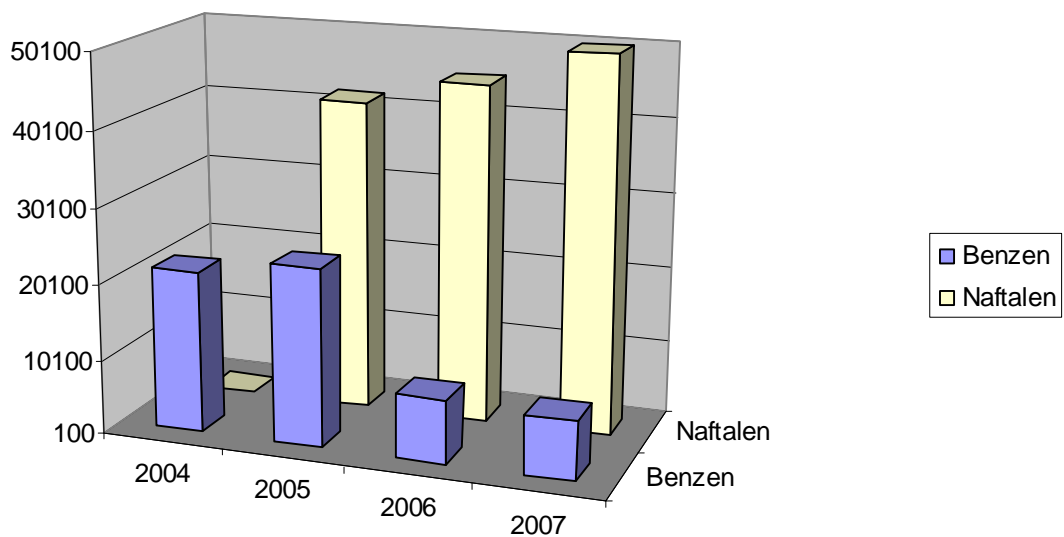
- látky poškozující ozónovou vrstvu;
- polyaromatické uhlovodíky (PAU);
- dioxiny;
- formaldehyd a
- perzistentní organické látky (POPs).

Grafy

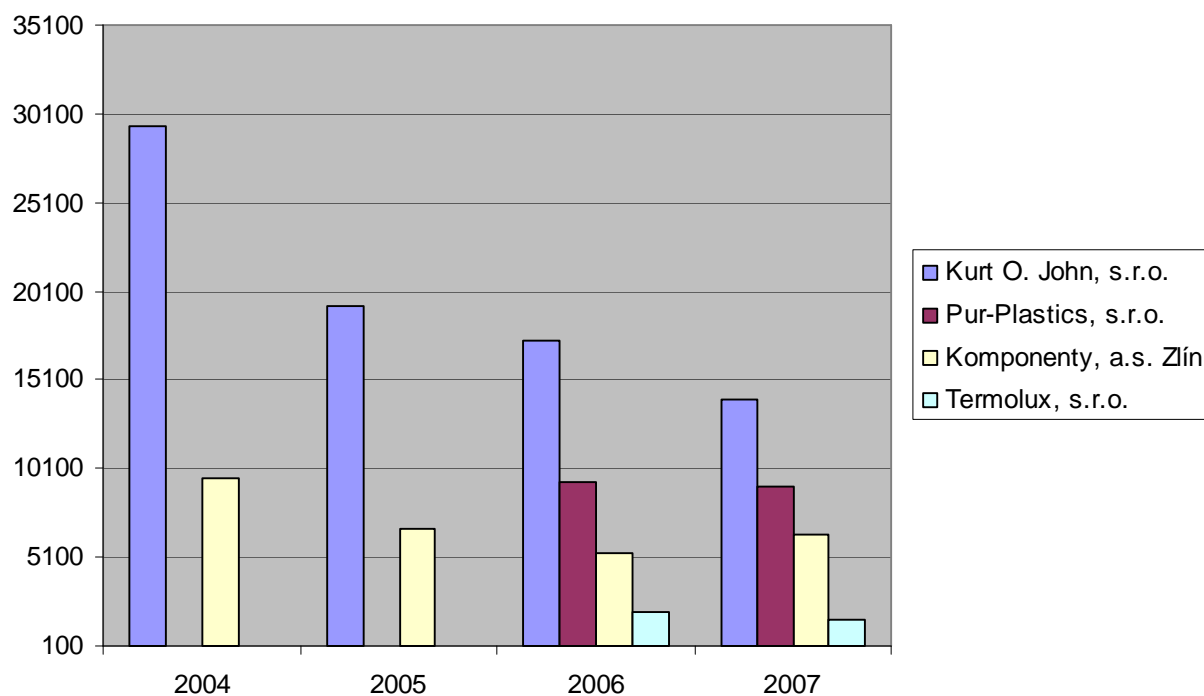
*Údaje v grafech jsou v kg/rok

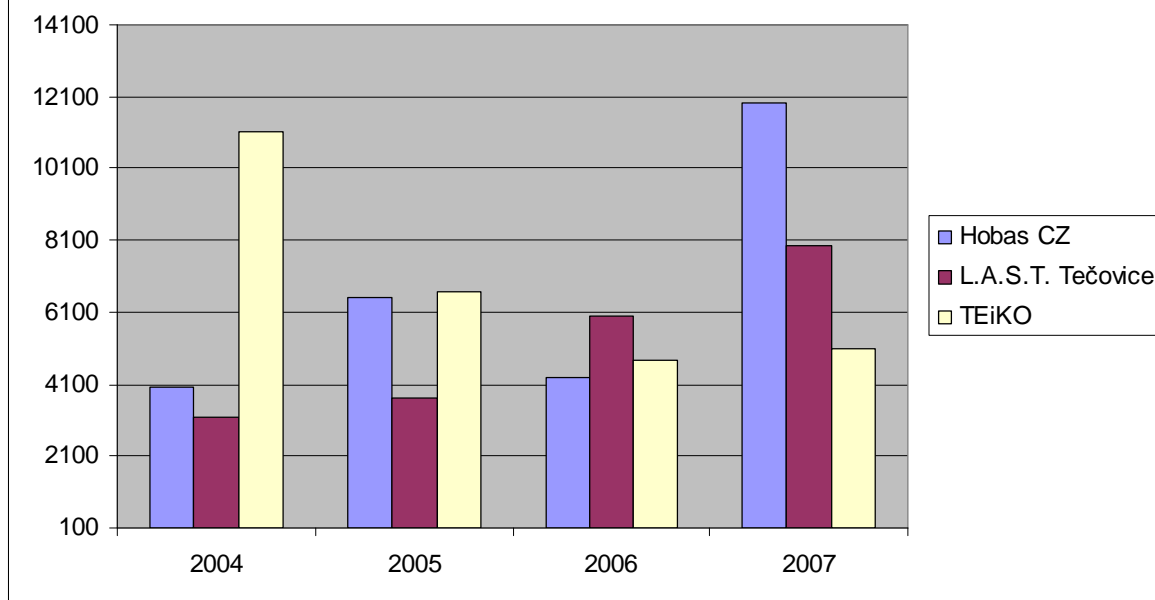
DEZA - vývoj emisí benzenu a naftalenu podle IRZ

Vývoj emisí dichlormethanu v provozech ve Zlínském kraji podle dat v IRZ

Vývoj emisí styrenu v provozech Hobas CZ v Uherském Hradišti, L.A.S.T. v Tečovicích a TEiKO ve Spytihněvi

ⁱ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list